

BREEDBAND & STAATSSTEUN

WAT IS HET EU-KADER VOOR OVERHEIDSSTEUN VOOR DE AANLEG VAN NIEUWE NGA
BREEDBAND-INFRASTRUCTUUR IN 'WIT' GEBIED?

BASISBEGRIPPEN

- **staatssteun**: de overheid bevoordeelt een bepaalde onderneming boven andere (=concurrentievervalsing)
- **voordeel**: ruimer dan subsidie, bv. minder belasting (*Starbucks*), lagere leges of degeneratievergoeding, een goedkope projectmanager, of hulp bij vraagbundeling (NB als overheid 'marktconform' optreedt (MEIP, *market economy investor principle*; DAEB, *dienst van algemeen economisch belang*), is er **geen** voordeel en dus ook geen staatssteun)
- **onderneming**: niet alleen een BV, maar ook een coöperatie, een bewonersinitiatief, of een (semi-)gemeentelijk glasvezelbedrijf (*GNA, Amsterdam*)
- **NGA (next generation access network)**: netwerk dat minimaal 30 Mbps ('*superfast*') download-snelheid mogelijk maakt (en betere upload-snelheden dan ADSL), bv. FttH, kabel met DOCSIS-3, KPN-koper met VDSL-2 en sommige draadloze oplossingen; in Nederland heeft bijna ieder adres toegang tot '*superfast*' (>30 Mbps) en zelfs '*ultrafast*' (>100 Mbps) breedband dankzij de kabel die ruim 95% van de huishoudens bereikt en bijna overal meer dan 100 Mbps aanbiedt
- **wit gebied**: (in NL) gebied zonder NGA netwerk (bv. kabel, FttH, of VDSL-2 met 30 Mbps)

EU-KADER

- **verbod:** alle staatssteun is **verboden**, tenzij eerst 1. bij de EC aangemeld (notificatie), en 2. door de EC 'goedgekeurd'; niet-aangemelde steun is dus altijd verboden en 'illegaal' tenzij de AGVV van toepassing is (zie hieronder)
- **handhaving verbod:** door EC, maar ook door NL rechter (concurrentie die door verboden steun benadeeld dreigt te worden, vraagt in Kort Geding verbod + dwangsom op voortzetting steunverlening/activiteiten)
- **uitzonderingen:**
 - a. **de-minimis:** <€200.000 voordeel in 3 jaar, bv. 'zachte' lening van €1 miljoen met rentesubsidie van 5%
 - b. **garanties met 'marktconforme' premie** (maar premies van 3,8% wegen niet snel op tegen lagere rente bank en drukken rendement in business case)
 - c. **AGVV (algemene groepsvrijstellingsverordening):** de AGVV bepaalt wanneer voorgenomen steunmaatregelen **niet** hoeven te worden genotificeerd; voor steun aan NGA-breedbandprojecten gelden daarvoor m.n. de volgende -strikte- eisen:
 - **wit gebied:** geen gesubsidieerde concurrentie voor bestaande of geplande NGA-netwerken, zoals glasvezel van Reggefiber/KPN (of CIF), coax-kabel van Ziggo (of ZeelandNet, KabelNoord, enz.), of VDSL-2 van KPN, resp. draadloze alternatieven met NGA-specificaties
 - **aanlegkosten:** < €70 miljoen
 - **technologie-neutraal:** geen discriminatie van bv. coax of draadloos met vergelijkbare NGA-eigenschappen
 - **'open' netwerk:** alle concurrenten moeten bv. de gesubsidieerde aansluitlijn kunnen huren (*ODF access*) en toegang hebben tot *ducts* in de *backhaul*
 - **claw-back:** bij overwinst deelt de steunverlenende overheid mee
 - **concurrerende selectieprocedure:** om te waarborgen dat er niet meer steun wordt gegeven dan nodig, geldt de vrijstelling van de AGVV uitsluitend indien de steunontvanger de 'winnaar' is van een *beauty contest* met open deelname (zie bv. de Brabantse steunregeling voor breedband in het buitengebied)

NB: als niet aan de AGVV-eisen wordt voldaan en er toch steun wordt verleend, is dat **verboden** steun zolang er niet 1. alsnog wordt genotificeerd en 2. een positieve beslissing van de EC wordt verkregen. Omdat de EC met de uitbreiding van de AGVV in 2014 tot 'witte' breedbandprojecten juist de werkdruk hoopte te verminderen, kan een notificatieprocedure veel tijd kosten.